

המעבר של גרמניה מדמוקרטיה לנאציזם

הצעד	תאריך	הסבר	קטע מקור חזותי	מידע על קטע המקור
טרור א. שריפת הרייכסטג ופרסום צווי החירום-	בסמוך לבחירות הנאצים שורפים באש את בניין הפרלמנט ומאשימים בכך את הקומוניסטים. בעקבות האירוע הסכים הנשיא לחתום על צווי חירום שהוצעו לו על ידי היטלר. הצווים פוגעים בזכויות האזרח ובחלקים מהחוקה.	צעד זה מיעט את השפעת הקומוניסטים. כמו כן, אירוע זה הגדיל את התמיכה בנאצים לקראת הבחירות הקרובות. צווי החירום היוו למעשה את הבסיס ליצירת הדיקטטורה הנאצית בכך שהם פגעו בחירויות האזרח והעניקו עוצמה רבה לנאצים.		הרייכסטאג בזמן השריפה 27 בפברואר 1933

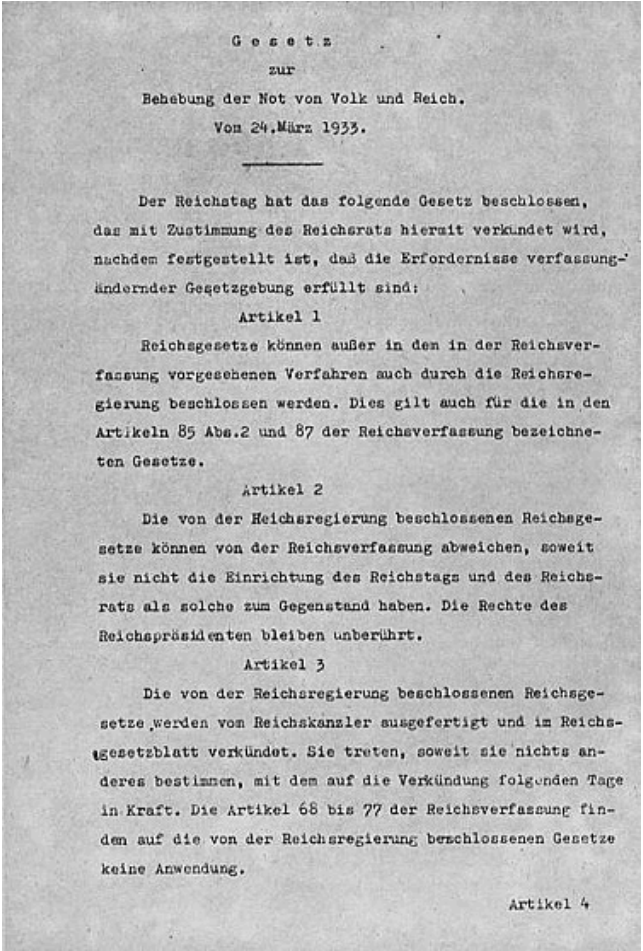

צעד זה תרם רבות לביסוס המשטר הנאצי על ידי כך שהוא הביא לפגיעה במתנגדי המשטר שנעצרו בד"כ ללא משפט. מחנות הריכוז גם הרתיעו רבים מלהתנגד למשטר הנאצי.

מחנה הריכוז הראשון בדכאו הוקם כבר במרץ 1933 למחנה זה נשלחו אסירים פוליטיים, ובשנה הראשונה רובם קומוניסטים. כעבור כשנה המחנות אורגנו מחדש ונהפכו מאמצעי דיכוי זמני למתקני קבע שנועדו לכלוא את כל מי שיוגדר כמתנגד המשטר. החל משנת 1936 הוקמו מחנות ריכוז חדשים שנועדו לקלוט עצורים רבים שנועדו לשמש כעובדי כפייה. בזמן המלחמה כמות המחנות גדלה בצורה משמעותית וכללה מחנות עבודה, מעבר, איסוף, וחינוך מחדש.

ב. הקמת
מחנות
ריכוז
דכאו-
טרור

שריפת הספרים בברלין, מאי 1933		צעד זה הביא להרחקת היהודים מחיי התרבות בגרמניה ולהוקעתם מהחברה הגרמנית. לצעד זה הייתה גם תרומה חשובה בביסוס האידיאולוגיה הנאצית ובזיהוי היהודים כאויבי המשטר הנאצי דבר שתורם לביסוסו.	במאי 1933 הועלו באש ספרים רבים של יוצרים יהודיים ושל יוצרים שנחשבו ליוצרים שהושפעו מהרוח היהודית. המטרה הייתה לשחרר את האומה והתרבות הגרמנית מההשפעה השלילית של התרבות היהודית הרעה	ג. שריפת הספרים טרור
ארנסט רהם, מנהיג האס אה, פברואר 1933		צעד זה הביא לביסוס הקשר בין היטלר לבין הצבא דבר שתורם רבות לביסוס המשטר ולחיזוק מעמדו של היטלר שנהפך תוך זמן קצר למפקד הישיר של הצבא. האירוע הביא גם לחיזוק מעמדו של היטלר שתורם רבות לביסוס המשטר ולהרתעת מתנגדים אפשריים.	בצעד זה בשנת 1934 חוסלה צמרת הס"א ובראשה מפקד הארגון ריהם. כמו כן חוסלו יריבים נוספים של היטלר. צעד זה כוון כלפי גורמים מתוך המפלגה שנחשבו בעיני היטלר והימלר כמסוכנים למשטר.	ד. : " ליל הסכינים הארוכות" טרור

תרגום לשון החוק		חוק זה תרם רבות לביסוס המשטר הנאצי לאור העובדה שהוא ריכז את כל סמכויות השלטון בידיים של היטלר, ובכך ביטל למעשה את העיקרון של הפרדת הרשויות ואת היכולת לבקר את פעולות הממשלה. על סמך חוק זה הועברו חוקים רבים שיצרו את הבסיס החוקי לתהליך ההאחדה. החוק לביטול מצוקות העם והרייך: הרייכסטאג חוקק את החוק הבא, שקיבל את אישורו של הרייכסטר ועומד על הצורך לבצע תיקונים בחוקה, שעליהם אנו מכריזים: חלק 1: בנוסף להליך הקבוע בחוקה, חוקי הרייך עשויים להחקק בידי הממשלה של הרייך. זה כולל חוקים המסתמכים על פסקה 8, שורה 2 ופסקה 87 שבחוקה. חלק 2: חוקים שנחקקו בידי הממשלה של הרייך עשויים לחרוג מהאמור בחוקה כל עוד הם לא פוגעים במוסד הרייכסטאג ובמוסד הרייכסטר. סמכותיו של הנשיא נשארות ללא שינוי. חלק 3: חוקים שנחקקו בידי הממשלה של הרייך יאושרו בידי הקאנצלר ויפורסמו בעיתון הרשמי של הרייך. החוקים יכנסו לתוקפם ביום הכרזתם, אלא אם צוין יום אחר לפרסומם. פסקה 68 עד פסקה 77 שבחוקה לא ייושמו על חקיקה של ממשלת הרייך. חלק 4: בריתות וחוזים בין הרייך למדינות זרות שמתנגשות עם חוקי הרייך, לא ידרשו את אישורים של גופים העוסקים בחקיקה. חלק 5: חוק זה יכנס לתוקפו מרגע הכרזתו ויאבד את תוקפו באחד באפריל 1937, או אם הממשלה הנוכחית של הרייך תוחלף באחרת	חוק ההסמכה היה החוק שהעביר הפרלמנט לפיו סמכויות החקיקה הועברו מידי הפרלמנט לידי הממשלה וזאת למשך 4 שנים. הפרלמנט גם ויתר על סמכותו לפקח על פעולות הממשלה, כולל על תקציב המדינה	2. חקיקה א. חוק ההסמכה
----------------------------	---	---	--	--

חברי אס אה בחזית חנות יהודית, 1 באפריל 1933. השלט אומר: "גרמנים שימו לב! חנות זו היא בבעלות יהודים. יהודים עושים נזק לכלכלה הגרמנית ומשלמים לעובדים הגרמנים שלהם שכר רעב. הבעלים העיקרי הוא היהודי נתן שמידט".		אירוע זה תרם לביסוס המשטר הנאצי משום שהוא הבהיר לתומכיו שהמשטר מחוייב לפעול למימוש האידאולוגיה שלו ולהביא לצמצום השפעתם של היהודים בחברה הגרמנית. יום החרם היה גם מפגן עוצמה של המשטר דבר שתרם גם כן לביסוס המשטר הנאצי.	היה זה הצעד המאורגן הראשון כנגד יהודי גרמניה כאשר ב- 1/4 1933 הוכרז חרם על הכלכלה היהודית שחל על בתי העסק היהודיים ובעלי מקצועות חופשיים. במסגרתו ניצבו אנשי ס"ס וס"א בפתח החנויות וניסו למנוע מעוברים ושבים להיכנס לחנויות.	ב. יום החרם- חקיקה
		חוק זה ביסס את המשטר הנאצי על ידי כך שהוא הבטיח שפקידי המדינה יהיו כולם נאצים או בעלי השקפה המתאימה להשקפה זו תוך פיטורי אנשים לא נאמנים. פיטורי היהודים הביאה גם לאהדה גוברת למשטר הנאצי דבר שתרם לביסוס המשטר.	חוק זה הביא לסילוקם של כלל היהודים ששירתו בתפקידי פקידות ברשויות המדינה השונות כמו כן, סולקו פקידי לא יהודים שנחשבו כלא נאמנים למשטר.	ג. חוק הפקידות -חקיקה

		חוק זה תרם תרומה משמעותית לחיסול הדמוקרטיה לאור חוסר היכולת להקים מפלגות מתחרות. במקביל החוק הביא גם לביסוס תהליך ההאחדה- הזיהוי בין המדינה למפלגה התחזק מאוד עקב חוק זה.	חוק זה שנחקק ביולי 33 אסר על קיום כל מפלגה מלבד המפלגה הנאצית וקבע עונשים חמורים על כל מי שיפר הוראה זו.	ד. החוק לפיזור המפלגות
--	--	--	---	-------------------------------

**עמוד מתוך
ספר לימוד של
הרייך השלישי
פורסם בשנת
1935. בעמוד
נראים ילדים
בצעדת בית
הספר.**

השינויים במערכת החינוך תרמו תרומה משמעותית לביסוס המשטר לאור העובדה שבזכות השינויים הללו ושינויים נוספים הנוער הגרמני ברובו הזדהה באופן כמעט מלא עם עקרונות המשטר הנאצי דבר שתורם רבות לביסוס תהליך ההאחדה.

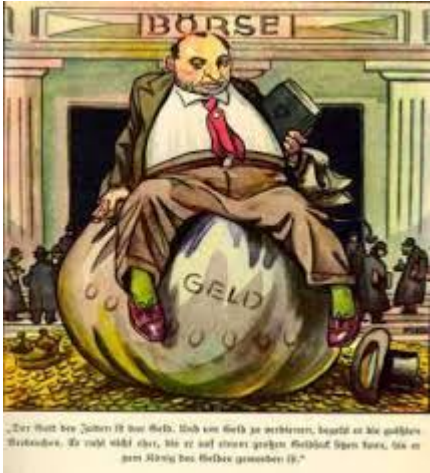
תוכנית הלימודים
בגרמינה לאידילוגיה
הנאצית. מורים
יהודים או בעלי
השקפה שמאלנית
פוטרו במהירות
והוחלפו על ידי נאצים
נאמנים. מערכת
החינוך הנאצית
הדגישה יצירת נוער
בריא ברוחו ובגופו
המחוייב לאידילוגיה
הנאצית ונאמן
למנהיג. לחישול הגוף
והרוח ניתנה חשיבות
רבה יותר לעומת
טיפול חשיבה מדעית
ואינטלקטואלית.
החינוך לבנות נועד
להכשירן לתפקד
כאמהות בקהילת
העם הגרמנית, ולכן
עיקר הדגש היה על
ביולוגיה, כלכלת בית,
טיפול בתינוקות וכו.

3. תעמול

ה

א. מערכת
החינוך
הנאצית

הנוער ההיטלראי בכרזת תעמולה משנות ה-30. נראים כעוסקים בסוג של מירוץ קבוצתי המהווה פעילות גופנית אליה נדרשו.		החברות בתנועות הנוער השונות סייעה רבות לביסוס המשטר הנאצי משום שהנוער למד היטב את עקרונות האידיאולוגיה הנאצית והיה ברובו חדור בהשקפות הנאציות תוך הערצה עיוורת לפיהרר.	כבר משנות ה-20 הוקמו תנועות נוער נאציות שפעלו במקביל לתנועות נוער אחרות. בקרב התנועות הללו טופחו עקרונות האידיאולוגיה הנאצית. בני הנוער שולבו במסגרת תנועות הנוער כבר מגיל 10 ועד גיל 18 וכך השליטה עליהם הייתה כמעט מוחלטת. החל משנת 1936 החברות בתנועות הנוער הנאציות לבנים ולבנות הייתה בגדר חובה (ההיטלריוגנד לבנים והיונגנדל לבנות) דבר שתרם גם כן לביסוס המשטר הנאצי.	ב. חברות בתנועות נוער נאציות
--	--	---	--	---

איור אנטישמי מתוך "פטריית הרעל", ספר לילדים בגרמניה בהוצאת "דר שטרימר". בתחתית כתוב: "האלוקי ם של היהודים הוא הכסף. בכדי להרוויח עוד כסף, היהודי יבצע פשעים נתעבים. הוא לא ינוח ולא ישקוט עד שיוכל לשבת על שק ענק מלא כסף, עד שיהפוך למלך הכסף..." על השק כתוב GELD		עיתון זה תרם לבניית המשטר הנאצי בזכות תרומתו לביסוס האידאולוגיה הנאצית ובמיוחד לביסוס עיקרון האנטישמיות.	עיתון אנטישמי זה החל לפעול כבר בשנות ה-20 וכבר אז הסית לשנאה גוברת כלפי היהודים תוך פרסום קריקטורות פוגעניות כנגד היהודים. שיטות ההפצה של העיתון תרמו גם הן רבות להפצת רעיונותיו כאשר בתקופה הנאצית הלך וגדל מספר הקוראים שנחשף אליו כאשר למעשה עיתון זה תרם רבות לתהליך הדה הומניזציה של היהודים.	ג. תעמולה אנטישמית - דר שטרימר"
--	--	---	---	--

בגרמנית: זהב, אבל גם כסף המשמש למסחר.				
--	--	--	--	--